

2030-PANELET'S ANBEFALINGER TIL DEN NYE HANDLINGSPLAN FOR DANMARK

I 2030-Panelet¹ takker vi for den åbne høringsproces. Det er både konstruktivt og positivt, at Regeringen har taget initiativ til en inkluderende proces ved udarbejdelsen af den kommende handlingsplan for opnåelse af verdensmålene.

Ifølge Rigsrevisionens nylige beretning om ministeriernes arbejde med FN's verdensmål², har ministerierne indtil nu kun i ganske få tilfælde iværksat nye initiativer for at realisere verdensmålene. Det konkluderes, at udgangspunktet i handlingsplanen fra 2017 om, at dansk politik allerede var på linje med verdensmålene, ikke i tilstrækkelig grad var baseret på analyser, og at Fremdriftsrapporten fra 2018 var uegnet til at give et tilstrækkeligt indtryk af fremdriften i målopfyldelsen. Samtidig har Folketinget ikke stillet forpligtende krav til ministeriernes arbejde med verdensmålene, og har heller ikke haft adgang til screening af lovforslag i forhold til verdensmålene. Derudover påpeges det, at ministerierne ikke har indarbejdet verdensmålene i interne styringsredskaber.

Regeringens kommende handlingsplan er en unik mulighed for at imødekomme bemærkningerne fra Rigsrevisionen/statsrevisorerne, samt vise lederskab, konkrete ambitioner og folkelig lydhørhed på en og samme tid. Som repræsentanter fra forskellige sektorer i det danske samfund kommer vi derfor i 2030-Panelet med de følgende anbefalinger til regeringens kommende handlingsplan for opnåelse af Verdensmålene. Vi tilbyder desuden - som et bredt multistakeholder forum - videre sparring og rådgivning i processen med handlingsplanen såvel som i den kommende VNR-proces og håber, at regeringen vil benytte sig af vores store viden og brede forankring på området.

1. Handlingsplanen bør sætte en ny retning for Danmark og accelerere den bæredygtige omstilling ved at udstikke en ny politisk linje.

- » Allervigtigst er det for hele 2030-Panelet, at den kommende handlingsplan har **et transformativt fokus** og giver anledning til **ny handling**. Handlingsplanen må se fremad og skal mere end at opremse tidligere initiativer, der allerede er sat i gang, eller udelukkende fokusere på områder, hvor Danmark gør det godt. Selvom Danmark ligger rigtig godt på flere globale SDG Index³, har vi også udfordringer med at nå verdensmålene. Danmark kan vise lederskab ved at beskrive, hvordan vi sætter mål og sikrer handling for at imødekomme de udfordringer, hvor vi ikke klarer os så godt ift. både internationale og danske indikatorer.
- » 2030-Panelet kom i september med **39 konkrete anbefalinger til politiske beslutningstagere** til, hvordan der fra politisk side kan sikres, at genopbygningen af samfundet efter Covid-19 sker på en inkluderende og bæredygtig måde med verdensmålene som kompas. Vi er glade for, at finansministeren har taget initiativ til en strategi for grønne bæredygtige indkøb jf. vores politiske anbefalinger (pkt. 2), og opfordrer til at inddrage interessenterne i det videre arbejde med strategien for at sikre opbakning og strategiens faglige forankring. Vi håber, at flere af vores 39 anbefalinger vil blive afspejlet i handlingsplanen, da mange af dem adresserer verdensmål, hvor Danmark ikke klarer sig så godt,

- særligt **en gentænkning af Danmarks import og rolle i globale værdikæder; investering i digitalisering og forskning, og en styrket integration af bæredygtig udvikling i den danske uddannelsessektor; og bæredygtig udvikling som et folkeligt projekt.** Alle de 39 anbefalinger er unikke i den forstand, at vi er en så bredt forankret interessentgruppe, der har et ønske om at få dem opfyldt. For at få reel transformativ effekt bør flere af anbefalingerne, herunder også målsætninger i forbindelse med grønne offentlige indkøb, **gøres bindende.**
- » 2030-Panelet anbefaler, med henvisning til mål 17, at regeringen **inviterer partnere ind til at komme med konkrete bud på handling** over de næste år. Det vil åbne processen op og give bredere ejerskab. Der kan eksempelvis henvises til modellen fra Klimapartnerskaberne til inspiration.

2. Danske målepunkter fra Vores Mål bør indgå i handlingsplanen

2030-Panelets rapport, Vores Mål, er resultatet af en omfattende og inddragende proces, hvor borgere, fagbevægelsen, erhvervs- og civilsamfundsorganisationer og eksperter har bidraget. På baggrund af de mange input fra aktørerne er fremkommet et katalog med 197 danske målepunkter, hvor datagrundlaget er på plads, og som straks kan anvendes, og 457 yderligere idéer til indikatorer, hvor data pt. ikke er tilgængeligt.

De 197 danske målepunkter er valgt på baggrund af følgende kriterier: Relevans, målbarhed, datatilgængelighed, pålidelighed, accept og ressourceforbrug. Målepunkterne er ikke udtryk for en politisk prioriteringsliste fra 2030-Panelets side.

Rapporten skal **ikke ses som en facitliste, men som et inspirationskatalog** og oplæg til debat om, hvordan vi bedst måler fremdrift på 2030-dagsordenen i en dansk kontekst.

- » 2030-Panelet anbefaler, at regeringen **anvender Vores Mål-rapporten og de 197 danske målepunkter som et input** til udarbejdelsen af regeringens handlingsplan.
- » De 197 danske målepunkter kan anvendes til **GAP-analyser af udviklingen på centrale bæredygtighedsområder i Danmark.** 2030-Panelet opfordrer regeringen til at anvende denne mulighed til analyser bl.a. i forbindelse med den kommende danske VNR-rapport i 2021, og til politiske prioriteringer i den forbindelse.
- » I udarbejdelsen af Vores Mål-rapporten blev der identificeret yderligere 457 målepunkter, hvor der endnu ikke findes data. 2030-Panelet anbefaler, at der skaffes finansiering til at tilvejebringe data for **nogle** af de øvrige 457 målepunkter. Det vil styrke muligheden for at følge udviklingen på de områder, hvor Vores Mål-rapporten har haft sværest ved at foreslå nye danske målepunkter og give regeringen et endnu stærkere grundlag for GAP-analyser. Det anbefales desuden, at der i denne proces også afsættes ressourcer til at skabe et **holistisk overblik** over, hvordan verdensmålenes målepunkter modvirker eller understøtter hinanden.

3. Handlingsplanen bør forankres i det politiske og administrative system

På baggrund af Rigsrevisionens beretning, der konkluderer, at ministeriernes Fremdriftsrapport fra 2018 var uegnet til at give Folketinget et godt overblik over fremdriften i opfyldelsen af de nationale målsætninger for verdensmålene, er det essentielt, at den nye handlingsplan forankres bedre i det politiske og administrative system.

- » Regeringen bør indføre, at en **uafhængig instans årligt monitorerer og evaluerer implementering af handlingsplanen** – både ved brug af de danske målepunkter som beskrevet ovenfor og Danmarks Statistiks afrapportering til FN fsva. de globale indikatorer.
- » **2030-Panelet har ambition om at udgive en årlig statusrapport** på fremdrift ift. opnåelse af verdensmålene, når de danske målepunkter opdateres med ny data. Vi står til rådighed for vidensdeling og sparring med finansministeriet på baggrund af vores konklusioner og anbefaler, at handlingsplanen vil være responsiv på evalueringer som vores.
- » Det er positivt, at **screening af lovforslag og konsekvensanalyse af udvalgte lovforslag** i forhold til effekten på verdensmålenes opnåelse blev testet af i foråret 2020. Det er afgørende, at en mekanisme for at screene lovforslag og dernæst vurdere de positive/negative bidrag til verdensmålenes opnåelse gøres permanent, samt at der opstilles kriterier for, hvordan principperne bag menneskerettigheder og "Leave no one behind"-princippet integreres.
- » 2030-Panelet anbefaler, at regeringen indskriver **oprettelsen af en fast interministeriel gruppe** i handlingsplanen, **der skal følge op på implementeringen af handlingsplanen, med Statsministeren eller Finansministeren som formand** – alternativt forankre dette arbejde i regeringens koordinationsudvalg. Det vil sikre koordination og ejerskab for dagsordenen på højeste niveau.

4. Handlingsplanen bør forpligte regeringen på en bred inddragelsesproces ved udformning af VNR-rapporter og ved selve fremlæggelsen på HLPF i New York

Danmark har en særlig rolle, fordi vi har vist, at vi kan samarbejde på tværs af sektorer og finde tværgående løsninger. Vores samfund bygger på en høj grad af tillid og dialog – det skal vi vise både ved udarbejdelsen af danske Voluntary National Reviews og ved fremlæggelsen, så det kan være inspiration for andre lande. Vi kan ikke nå verdensmålene med silotænkning, og derfor er partnerskab og inddragelse en særlig styrke.

- » VNR-rapporten og fremlæggelsen heraf bør afspejle en konsolideret proces med **inddragelse af brede samfundsinteresser**. Det vil styrke den danske fremlæggelse, hvis alle de forskellige aktører, som arbejder med verdensmålene i Danmark inkluderes i den danske fremlæggelse med konkrete eksempler på handlinger. Finland anerkendes og fremhæves internationalt for deres inkluderende VNR-proces – **Danmark kan med fordel følge trop**.

MEDLEMMER AF 2030-PANELET

Sara Krüger Falk	Formand	2030-Panelet
	Direktør	Global Compact Network Denmark
Clara Halvorsen	Næstformand	2030-Panelet
	Styrelsesmedlem	Dansk Ungdoms Fællesråd
Anja Philip	Formand	Forbrugerrådet Tænk
Arne Grevsen	Næstformand	Fagbevægelsens Hovedorganisation
Camilla Brückner	Direktør	UNDP's nordiske kontor
Charlotte Jepsen	Administrerende direktør	FSR – Danske revisorer
Flemming Nør-Pedersen	Direktør	Landbrug & Fødevarer
Jesper Nygård	Administrerende direktør	Realdania
Katherine Richardson	Professor	Københavns Universitet
Kirsten Brosbøl	Stifter og direktør	2030beyond
Laila Kildesgaard	Direktør	Kommunernes Landsforening
Lene Dammand Lund	Rektor	Det Kongelige Akademi - Arkitektur, Design, Konservering
Lisbeth Trinskjær	Formand	Folkehøjskolernes Forening
Louise Holck	Direktør	Institut for Menneskerettigheder
Malene Thiele	CSR-chef	Dansk Erhverv
Mikkel Stenbæk Hansen	Direktør	Dansk Initiativ for Etisk Handel
Nanna Højlund	Forkvinde	Kvinderådet
Niels Ploug	Afdelingsdirektør	Danmarks Statistik
Rasmus Stuhr Jakobsen	Formand	Globalt Fokus
Simon Hansen	Regionsdirektør	C40
Steen Hildebrandt	Professor emeritus	Aarhus Universitet
Thomas Bustrup	Direktør	Dansk Industri
Thomas Ravn-Pedersen	Direktør og chefredaktør	Verdens Bedste Nyheder
Tommy Kjeldsgaard	Vicedirektør	Danske Regioner
Troels Dam Christensen	Sekretariatsleder	92-gruppen

Kilder

- <https://www.2030-panelet.dk/>
- <https://www.rigsrevisionen.dk/publikationer/2020/12020/>
- <https://www.sdgindex.org>